

- בעניין:
1. אבו קטיש, ת"ז
 2. אבו קטיש, ת"ז
 3. אבו קטיש, ת"ז
 4. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר

ע"י ב"כ עוה"ד דניאל שנהר ואח'

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

המבקשים

- נ ג ד -

שר הפנים ואח'

באמצעות פרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טל: 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיבים

בקשה לשיקול מחדש והפחתה של סכום ערבו

המבקשים יבקשו, על פי תקנה 430 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, כי יישקל מחדש ויופחת סכום הערבו שנקבע על ידי כבוד המזכיר הראשי בתיק זה על סך של 20,000 ₪.

ואלה נימוקי הבקשה:

רקע

1. עסקינן בערעור על החלטת בית המשפט לעניינים מינהליים שלא להתערב בהחלטת המשיבים לסרב לבקשת המערערת 1 (להלן: **המערערת**) להסדיר מעמדה בישראל כבעלת רישיון לישיבת ארעי.
2. בכתב הערעור נטען, כי בפסק הדין של בית המשפט קמא לא ניתן משקל מספיק להיותה של הזכות לחיי משפחה זכות מרכזית; לנסיבות ההומניטאריות בעניינה של המערערת; לזיקותיה של המערערת לישראל ולא לשום מקום אחר בעולם; ולהיותה זכאית לקבל מעמד בישראל גם על פי הדין.
3. ביום 17.7.2019 התקבלה החלטת המזכיר הראשי, כי הערבו בתיק זה יעמוד על סך של 20,000 ₪.

התנאים להפחתת ערבו

4. התנאים לפטור (או הפחתה) מערבו, דומים לאלה הקבועים לעניין פטור מאגרה, אולם בנוסף להוכחת עוניים של המבקשים, יש צורך להוכיח שסיכויי ההליך אינם קלושים (ראו, למשל, בש"ם 1950/10 **מרדכי יהודאי נ' עיריית ירושלים** (9.6.2010) ודנ"ם 8188/06 **ספרו נ' משרד הפנים** (27.12.2006), פורסמו באר"ש).
5. יחד עם זאת, מקום שבו המשיב בערעור הוא המדינה עצמה, הרי שיש זהות, עד חפיפה כמעט, בין האינטרסים שיש לשקול בבקשה לפטור מאגרה, לבין אלו שמשקלים בבקשה לפטור מערבו, שהרי אותו גוף הוא המקבל את הכספים הללו.
6. כמו כן יש להתחשב במהות הסכסוך, האינטרסים והזכויות התלויים על הכף.
7. לעניין זה, יפים הדברים שנאמרו בבש"א 1528/06 **ורנר נ' כונס הנכסים הרשמי** (17.10.2007, אר"ש):

הדין העוסק בשיקול דעת בית-המשפט לענין פטור מלא או חלקי מאגרה מעוגן במספר תכליות: מחד, יש להבטיח כי לא תיפגע זכותו של בעל דין לפנות לערכאות רק משום שאין בידו אמצעים מספיקים הדרושים לכך. מנגד, עניינה הלגיטימי של מערכת המשפט הוא למנוע הליכי סרק, המסבים נזק לציבור, פוגעים בבעלי הדין שכנגד, מביאים להקצאה לא נאותה של משאבים ציבוריים ומעכבים טיפול בהליכים ראויים... יש צורך באיזון ראוי בין תכליות אלה (בשג"ץ 1315/06 **בן שבת נ' מדינת ישראל**)

לעומת זאת, הערבו נועד להגשים תכלית אחרת – הגנה על בעל-הדין שכנגד, הזכאי להבטחת הוצאותיו בגין עירובו בהליך שיפוטי שכשל.

...בגדרם של שיקולים לענין פטור מערבו, עשויים לבוא גם שיקולים נוספים המשתלבים במערכת האיזונים. כך, למשל, יש לייחס משקל ראוי לחשיבותו ומשמעותו של ההליך מבחינת יוזם ההליך, לאמוד את מידת מורכבותו, את שיעור ההוצאות הצפוי אם ההליך ייכשל, וכיוצא באלה שיקולים. כן, יש חשיבות לשאלת מיהות הצדדים, שהרי אין דומה שיעורה של פגיעה מכשולו הליך לנתבע בעל עוצמה כלכלית ומעמד ציבורי כשיעורה לבעל דין שיכולתו הכלכלית מוגבלת ויכולתו לממש בהליכי גבייה את הוצאותיו מצומצמת...

(ההדגשות הוספו, ד.ש.).

8. בענייננו, ההליך בבית משפט קמא הסתיים ללא פסיקת הוצאות כנגד מי מהצדדים. בנוסף, גובה הערבו אמור גם לשקף את שיעור ההוצאות הצפוי אם ההליך ייכשל (ר', למשל, ע"א 5228/08 **אסולין נ' מנהל המכס והבלו** מיום 20.7.2008, פורסם באר"ש). במקרים כגון ערעור זה, אין בדרך כלל דיונים ארוכים ושיעור ההוצאות שנקבע, אם נקבע, עומד בשגרה על סך של אלפי שקלים בודדים.

9. המערערת (המבקשת זכאן) 4 הינה ארגון המוכר היטב לבית המשפט, והיא אחד מהמערערים, כך שאין חשש אמיתי כי המערערים לא ישלמו את הוצאות המשפט, אם ייפסקו נגדם.

10. מאידך, כמפורט בתצהיר מנכ"לית המערערת 4, המצ"ב ומסומן א המערערת 4 מטפלת ומסייעת במספר רב של מקרים ונותנת סיוע ותמיכה לאנשים רבים, אשר אין ידם משגת מימון טיפול משפטי באופן פרטי. קביעת סכום ערבון כה גבוה, מסכלת את האפשרות של המערערת 4 לסייע לאותם אנשים ועלולה לחסום, הלכה למעשה, את זכות הגישה החוקתית של רבים לערכאות.

מצבם הכלכלי של המערערים

11. כפי שמתואר בתצהירי המערערת המצ"ב, אין באפשרותם של המערערים להפקיד סכום המתקרב לסכום הערבון שנקבע בעניינם. המערערים מיוצגים על ידי המוקד להגנת הפרט, אשר לא גובה שכר טרחה מהפונים אליו.

תצהירה של המערערת מצ"ב ומסומן ב

גובה הערבון במקרים דומים

12. בתיקים דומים, אשר עוסקים בזכות לחיי משפחה של תושבי ירושלים המזרחית, והוגשו לבית משפט נכבד זה, נקבע במקרים רבים סכום ערבון נמוך מזה שנקבע במקרה דנן. כך, למשל, בעע"ס 8605/12 אלמזרעאוי נ' שר הפנים נקבע ערבון ע"ס 15,000 ₪; בעע"ס 3335/12 אבו זיאב נ' שר הפנים נקבע ערבון ע"ס 15,000 ₪, בעע"ס 7212/12 אחמד נ' שר הפנים נקבע ערבון ע"ס 15,000 ש"ח, בעע"ס 8630/11 רדואן נ' שר הפנים נקבע ערבון ע"ס 10,000 ₪; בעע"ס 7163/11 טהבוב נ' שר הפנים נקבע ערבון ע"ס 10,000 ₪.

13. והנה כאן, נקבע ערבון גבוה מהסכום המקובל, שהינו גבוה כשלעצמו, עבור ציבור הפונים מירושלים המזרחית.

14. לעניין זה נציין את החלטת כב' הרשמת לזין בעע"ס 10747/08 מרצוע נ' מנהל לשכת האוכלוסין בירושלים המזרחית. גם באותו עניין היו המערערים משפחה מירושלים המזרחית. ערעורים נסוב סביב סירוב לבקשה לאיחוד משפחות (מטעמים ביטחוניים). גם באותו עניין מדובר היה במשפחה קשת יום, אשר יוצגה על ידי המוקד להגנת הפרט. בעניין מרצוע גובה הערבון נקבע תחילה ל-20,000 ₪. בהחלטה בבקשה להפתתת גובה הערבון הופחת סכום הערבון ל-3,000 ₪.

סיכומם של דברים

15. בית המשפט הנכבד מתבקש להפחית את סכום הערבון שנקבע, לפחות באופן שיהלום את הנהוג בעניינים דומים, וכן יביא לידי ביטוי את משמעות ההליך והזכויות הנפגעות, מיהות הצדדים, גובה ההוצאות שנהוג לפסוק במקרים כגון דא במידה וההליך ייכשל, ומצבם הכלכלי של המערערים.

ירושלים, 21 יולי, 2019

דניאל שנהר, עו"ד
ב"כ המבקשים

(ת.ש. 42433)